

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudcem JUDr. Petrem Poláchem ve věci

žalobkyně: **A. A.**
st. přísl. X
zastoupená JUDr. Petrem Novotným,
advokátem se sídlem Archangelská 1, 100 00 Praha 10

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra,**
se sídlem Nad Štolou 3, 170 34 Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí ze dne 9. 5. 2024, č. j. MV-174237-8/OAM-2023,

takto:

- I. Rozhodnutí žalovaného ze dne 9. 5. 2024, č. j. MV-174237-8/OAM-2023,
se zrušuje a věc **se vrací** žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný **je povinen** zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení ve výši 12 342 Kč
do třiceti dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám zástupce žalobkyně, JUDr.
Petra Novotného, advokáta se sídlem Archangelská 1, 100 00 Praha 10.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

1. Žalobkyně se včas podanou žalobou ze dne 20. 5. 2024 domáhala zrušení v záhlaví označeného rozhodnutí žalovaného (dále též „napadené rozhodnutí“), jímž žalovaný zamítl odvolání žalobkyně a potvrdil rozhodnutí Policie České republiky, Ředitelství služby cizinecké policie (dále též „správní orgán I. stupně“) ze dne 25. 9. 2023, č. j. CPR-30668-20/ČJ-2023-931200-SV (dále též „prvostupňové rozhodnutí“), podle ustanovení § 90 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“).
2. Prvostupňovým rozhodnutím bylo žalobkyni podle § 119 odst. 1 písm. b) bodu 4 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“) uloženo správní vyhoštění a stanovena doba 1 roku, po kterou nelze cizinci umožnit vstup na území členských států Evropské unie, Islandské republiky, Lichtenštejnského knížectví, Norského království a Švýcarské konfederace, kdy doba začíná běžet až po vycestování z území členských států EU.

II. Žaloba

3. Žalobkyně v první řadě uvedla, že napadené rozhodnutí považuje za nezákonné. Správní orgány porušily v průběhu řízení § 3 správního řádu, neboť nezjistily stav věci způsobem, o němž nejsou významné pochybnosti a v rozsahu, který je nezbytný vzhledem ke konkrétním okolnostem případu, a neopatřily si dostatečné podklady pro své rozhodnutí ve smyslu § 50 odst. 2 správního řádu. Žalovaný navíc porušil § 2 odst. 1, § 2 odst. 3 a § 2 odst. 4 správního řádu, neboť ve věci nepostupoval v souladu se zákony a ostatními právními předpisy, nešetřil oprávněné zájmy žalobkyně a nedbal, aby přijaté řešení bylo v souladu s veřejným zájmem a aby odpovídalo okolnostem daného případu.
4. Žalobkyně dále poukázala na skutečnost, že napadené rozhodnutí je nepřiměřeným zásahem do jejího rodinného a soukromého života, a to z důvodu, že je družkou rumunského občana, tedy občana EU, se kterým plánuje uzavření manželství. Žalobkyně je tedy prokazatelně rodinným příslušníkem občana EU. Vyhoštění na dobu 1 roku by pak představovalo komplikaci pro pokračování partnerského soužití. Žalobkyně je rovněž přesvědčena o tom, že její partner, pan I.-T. B., měl být správními orgány vyslechnut za účelem posouzení dopadů správního vyhoštění do soukromého a rodinného života jeho i žalobkyně.
5. Rovněž žalobkyně nesouhlasí se závěrem žalovaného o možnosti vycestovat do své domovské vlasti Kazachstánu. Konkrétně žalobkyně nesouhlasí s opatřeným závazným stanoviskem Ministerstva vnitra ČR ze dne 15. 1. 2024, č. j. MV-175929-2/OAM-2023. Ve vlasti žalobkyně panuje diktátorský nedemokratický režim. V případě návratu žalobkyně do Kazachstánu nelze vyloučit, že by jí hrozilo uvěznění, mučení či nelidské a ponižující zacházení. Proto se žalobkyně důvodně obává návratu do Kazachstánu, neboť její bezpečné vycestování do země původu není možné.
6. Podle žalobkyně tedy nebyly splněny podmínky pro vydání napadeného rozhodnutí. S ohledem na výše uvedené proto žalobkyně navrhla, aby krajský soud napadené rozhodnutí zrušil.

III. Vyjádření žalovaného

7. Žalovaný ve svém vyjádření ze dne 7. 5. 2024 v první řadě popřel oprávněnost důvodů uvedených žalobkyní a nesouhlasil s nimi. V průběhu správního řízení bylo objasněno,

že žalobkyni bylo uloženo správní vyhoštění na dobu 1 roku za nelegální pobyt na území ČR, když neměla povolení k pobytu.

8. Nejdříve bylo po právu rozhodnuto o správním vyhoštění ze dne 25. 9. 2023, následně zcela po právu žalovaný dne 9. 5. 2024 potvrdil rozhodnutí správního orgánu I. stupně. Bylo totiž jednoznačně zjištěno, že žalobkyni bylo uloženo správní vyhoštění za porušování právních předpisů a za pobyt na území bez povolení k pobytu. Z odůvodnění napadeného rozhodnutí plyne, že vycestování žalobkyně do Kazachstánu je možné, tato země je hodnocena jako bezpečná. Současně nebyly shledány žádné důvody, které by vydání rozhodnutí o správním vyhoštění znemožňovaly, tj. nebylo prokázáno, ani žalobkyně neuváděla, že by ji k ČR, jinému státu EU, nebo osobě tam žijící, poutaly závazky, které by jí znemožňovaly vycestování nebo jejich přerušování by nepřiměřeně zasáhlo do jejího soukromého či rodinného života. Žalobkyni nelze přiznat ani postavení rodinného příslušníka občana EU pouze v důsledku jejího přátelství s panem I.-T. B., kterému v ČR ani nebylo uděleno povolení k trvalému pobytu.
9. Žalovaný proto navrhl, aby soud žalobu jako nedůvodnou v plném rozsahu zamítl.

IV. Posouzení věci krajským soudem

10. Žaloba byla podána v zákonné dvouměsíční lhůtě (§ 72 odst. 1 s.ř.s.), osobou k tomu oprávněnou (§ 65 odst. 1 s.ř.s) a jde o žalobu přípustnou (zejména § 65, § 68 a § 70 s.ř.s.).
11. Krajský soud v Brně přezkoumal napadené rozhodnutí v rozsahu žalobních bodů, jež žalobce uplatnil v žalobě (§ 75 odst. 2 s.ř.s), jakož i řízení, které předcházelo jeho vydání, a ověřil přitom, zda rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti. Při přezkoumání rozhodnutí vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 s.ř.s.).
12. Soud ve věci rozhodl v souladu s ustanovením § 76 odst. 1 písm. c) s.ř.s. bez nařízení ústního jednání.
13. Krajský soud v Brně dospěl k závěru, že žaloba je důvodná. Soud při svém rozhodování vyšel z následujících skutečností, úvah a závěrů.
14. K námitce žalobkyně, že správní orgány nepostupovaly v souladu se zákony a ostatními právními předpisy, jakož i mezinárodními smlouvami (§ 2 odst. 1 správního řádu), se soud na prvním místě věnoval tomu, zda byly splněny podmínky pro vydání rozhodnutí o správním vyhoštění, a to v souvislosti s aktuálním vývojem judikatury Soudního dvora Evropské unie.
15. Soudní dvůr Evropské unie (dále jen „SDEU“) rozhodl rozsudkem ze dne 9. 11. 2023 ve věci C-257/22, jejímž předmětem byla žádost o rozhodnutí o předběžné otázce podaná na základě článku 267 SFEU o výkladu čl. 4 odst. 2 a 3 a článku 5 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2008/115/ES ze dne 16. prosince 2008 o společných normách a postupech v členských státech při navracení neoprávněně pobývajících státních příslušníků třetích zemí (Úř. věst. 2008, L 48, s. 98), ve spojení s články 2 a 4 a čl. 19 odst. 2 Listiny základních práv Evropské unie. SDEU v citovaném rozhodnutí konstatoval, že *„článek 2 odst. 1 a čl. 3 bod 2 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2008/115/ES ze dne 16. prosince 2008 o společných normách a postupech v členských státech při navracení neoprávněně pobývajících státních příslušníků třetích zemí, jsou-li posuzovány ve světle bodu*

9 odůvodnění této směrnice a ve spojení s čl. 9 odst. 1 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/32/EU ze dne 26. června 2013 o společných řízeních pro přiznávání a odnímání statusu mezinárodní ochrany, musí být vykládány v tom smyslu, že brání vydání rozhodnutí o navrácení na základě čl. 6 odst. 1 směrnice 2008/115 vůči státnímu příslušníkovi třetí země poté, co podal žádost o mezinárodní ochranu, avšak před tím, než bylo o této žádosti rozhodnuto v prvním stupni, a to bez ohledu na dobu pobytu, které se týká uvedené rozhodnutí o navrácení“.

16. S ohledem na uvedené pak soud přistoupil k posouzení skutkového stavu v projednávané věci. Z obsahu soudního a správního spisu soud zjistil následující skutečnosti.
17. Policie ČR, Příjímací středisko cizinců Zastávka, zahájilo dne 20. 8. 2023 řízení o správním vyhoštění žalobkyně. Součástí správního spisu je protokol o pohovoru k žádosti o udělení mezinárodní ochrany ze dne 20. 8. 2023. Dne 25. 9. 2023 rozhodl správní orgán I. stupně o uložení správního vyhoštění žalobkyni. Správní orgán I. stupně ve svém rozhodnutí mj. konstatoval, že žalobkyně nevyužila své možnosti požádat v ČR o mezinárodní ochranu hned po skončení litevského víza ke dni 7. 2. 2023 a pobývala poté na území ČR nelegálně. O mezinárodní ochranu požádala až 6 měsíců poté, co vstoupila na území ČR, a to jen proto, aby si zlegalizovala svůj pobyt nebo aby se o zajištění oprávněného pobytu alespoň pokusila.
18. Z napadeného rozhodnutí přitom vyplývá, že žádost o mezinárodní ochranu podala žalobkyně dne 20. 8. 2023. Rozhodnutí, kterým žalobkyni nebyla mezinárodní ochrana udělena, bylo vydáno dne 19. 12. 2023, právní moci nabylo dne 16. 1. 2024.
19. Žalovaný se přitom v napadeném rozhodnutí obsáhle vyjádřil k tomu, že je mu známo omezení vyslovené SDEU a že o odvolání proti prvostupňovému rozhodnutí bylo žalovaným rozhodováno až poté, co nabylo právní moci rozhodnutí o neudělení mezinárodní ochrany.
20. V nyní projednávané věci je tedy zcela zřejmé, že rozhodnutí správního orgánu I. stupně o uložení správního vyhoštění bylo vydáno dříve, než bylo vydáno rozhodnutí Ministerstva vnitra ve věci žádosti o udělení mezinárodní ochrany. Je také zřejmé, že v době vydání svého rozhodnutí správní orgán I. stupně věděl o skutečnosti, že žalobkyně požádala o mezinárodní ochranu, přesto rozhodnutí o vyhoštění žalobkyně vydal.
21. Jak bylo uvedeno již výše, rozsudek SDEU pokrývá situaci, kdy nastane souběh řízení o vyhoštění a řízení o žádosti o udělení mezinárodní ochrany, přičemž cizinec podá žádost o mezinárodní ochranu ještě před tím, než je vydáno rozhodnutí o vyhoštění.
22. Z uvedeného rozsudku SDEU je podstatné, že žadatel o mezinárodní ochranu má právo za účelem řízení setrvat na území členského státu, ve kterém tuto žádost učinil, do přijetí rozhodnutí v prvním stupni, kterým se taková žádost zamítá, což vyplývá z čl. 9 odst. 1 směrnice 2013/32. Sice toto právo nezakládá nárok na povolení k pobytu, nelze však pobyt žadatele o mezinárodní ochranu považovat po dobu řízení o jeho žádosti za neoprávněný, a to až do vydání rozhodnutí o této žádosti v prvním stupni. Existence práva setrvat na území pak vylučuje po dobu od podání žádosti o udělení mezinárodní ochrany neoprávněnost pobytu žadatele a nelze v této době přijmout ve vztahu k němu rozhodnutí o navrácení. Rozhodnutí o navrácení pak může být přijato hned po zamítnutí žádosti o udělení mezinárodní ochrany. Rovněž je irelevantní to, že se rozhodnutí o

navrácení týká doby, kdy se žadatel nacházel před podáním žádosti o udělení mezinárodní ochrany na území dotyčného členského státu neoprávněně.

23. Z posouzení SDEU tedy vyplývá, že rozhodnutí o vyhoštění nemá dotyčný stát právo vydat, dokud nebude rozhodnuto o žádosti o udělení mezinárodní ochrany. V situaci, kdy správní orgán I. stupně věděl, že byla podána žádost o udělení mezinárodní ochrany žalobkyní, neměl po dobu řízení o žádosti prvostupňové rozhodnutí vůbec vydat, naopak měl posečkat do vydání rozhodnutí o mezinárodní ochraně. Správně tedy měl správní orgán I. stupně vyčkat na rozhodnutí ve věci mezinárodní ochrany žalobkyně a teprve po vydání zamítavého rozhodnutí v této věci mohlo navazovat rozhodnutí o správním vyhoštění (viz obdobně rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 8. 12. 2023, č. j. 5 Azs 50/2021 – 45).
24. Není ani relevantní, že prvostupňové rozhodnutí po vydání nenabylo právní moci, neboť proti němu bylo podáno odvolání a žalovaný následně napadené rozhodnutí vydal až v době, kdy bylo rozhodnutí o neudělení mezinárodní ochrany pravomocné. Ani takový postup nemůže zhojit nezákonnost, která předchozím rozhodnutím správního orgánu I. stupně ve správním řízení nastala tím, že rozhodnutí o vyhoštění bylo vůbec vydáno. Žalobkyně v dané době mohla na území ČR pobývat z titulu žadatelky o mezinárodní ochranu a její pobyt nebyl nelegální (a k pobytu před podáním žádosti nesměl správní orgán I. stupně po dobu řízení o žádosti o mezinárodní ochranu přihlížet).
25. S ohledem na skutečnost, že napadené rozhodnutí ani rozhodnutí správního orgánu I. stupně neměly být vydány a správní orgány se prozatím neměly zabývat věcnými námitkami žalobkyně, ani soud se nyní s ohledem na pochybení správních orgánů nezabýval věcnými námitkami žalobkyně, neboť je nadbytečné je nyní posuzovat. Nadto se situace vztahující se k soukromému a rodinnému životu žalobkyně mohla v průběhu času změnit, a v dalším řízení bude nutno přiměřenost dopadu správního vyhoštění do soukromého a rodinného života žalobkyně posoudit znovu.

V. Závěr a náklady řízení

26. Optikou shora učiněného náhledu je proto zřejmé, že soudu nezbylo, než napadené rozhodnutí zrušit podle ustanovení § 78 odst. 1 s.ř.s. ve spojení s § 76 odst. 1 písm. c) s.ř.s. a věc vrátit žalovanému k dalšímu řízení, ve kterém bude správní orgán vázán shora uvedeným právním názorem zdejšího soudu podle ustanovení § 78 odst. 5 s.ř.s.
27. Výrok o nákladech řízení má oporu v ustanovení § 60 odst. 1 s.ř.s., podle něhož nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Žalovaný nemá právo na náhradu nákladů řízení, neboť ve věci neměl úspěch. Žalobkyně měla ve věci plný úspěch, a přísluší jí proto právo na náhradu nákladů řízení před krajským soudem, které důvodně vynaložila proti žalovanému, který ve věci úspěch neměl (neboť napadené rozhodnutí bylo zrušeno).
28. Za účelně vynaložené náklady vzal krajský soud mimosmluvní odměnu zástupce žalobkyně za tři úkony právní služby (příprava a převzetí zastoupení, sepis a podání žaloby, replika) po 3 100 Kč podle ustanovení § 7 bod 5, § 9 odst. 4 písm. d) a ustanovení § 11 odst. 1 písm. a) a d) advokátního tarifu (vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb, ve znění účinném v

rozhodné době). Za úkony právní služby to činí celkem 9 300 Kč, k čemuž je nutné připočíst hotové výdaje po 300 Kč podle § 13 odst. 3 advokátního tarifu, což činí dohromady částku ve výši 10 200 Kč. Tato částka se dále zvyšuje o DPH 21 % (ve výši 2 142 Kč), neboť právní zástupce žalobce doložil, že je plátcem této daně. Žalovaný je tedy povinen zaplatit žalobkyni částku ve výši celkem 12 342 Kč, a to k rukám zástupce žalobkyně ve stanovené lhůtě.

29. Soud proto rozhodl tak, jak je uvedeno ve výrokové části tohoto rozsudku.

Poučení: Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvojím vyhotovení u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Brně dne 11. července 2024

JUDr. Petr Polách v. r.
samosoudce